

Riktlinjer för värdeöverföringsmedel

För bostadsförsörjningsåtgärder enligt 5 § i Lagen om
allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (AKBL)

Typ av dokument: Riktlinje

Överordnat dokument: Saknas

Fastställt av: Kommunstyrelsen

Datum:

Diarie- eller ärendenummer: 25KS255

Revideringshistorik: Kommunstyrelsen Sammanträdesdatum 2023-10-10 §168,
Riktlinjer för värdeöverföringsmedel, Dnr 23KS348.

Dokumentet gäller för: Gävle Kommun

Dokumentägare: Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig: Enheten för social hållbarhet

Innehåll

Riktlinjer för värdeöverföringsmedel.....	1
Bakgrund.....	4
Syfte.....	4
Beskrivning av värdeöverföringsmedlen	4
Villkor för att erhålla värdeöverföringsmedel.....	5
Informationsskyldighet.....	6
Rapportering och kontroll av fördelade värdeöverföringsmedel	6
Återbetalning	7
Vid misstanke om oegentligheter.....	8
Övrig information	8

Bakgrund

År 2011 kom en ny lag för Sveriges kommunala bostadsbolag¹. Allmännyttan som bolagen oftast benämns ska drivas enligt affärsmässiga principer. Lagen ger utrymme för ägarna att besluta om värdeöverföringsmedel från bolagen att användas i enlighet med gällande lagstiftning.

Kommuner som väljer att göra värdeöverföringar från ett allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag gör det via ett lagrum som kontrolleras av Bolagsverket. Överföringen får användas till åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar.

Överföringen får inte överstiga ett belopp som motsvarar den genomsnittliga statslåneräntan under föregående räkenskapsår med ett tillägg av en procentenhet räknat på det kapital som kommunen eller kommunerna skjutit till i bolaget som betalning för aktier.

Gävle kommun har fattat beslut om att årligen överföra 16 miljoner kr från AB Gavlegårdarna för detta ändamål.

Syfte

Denna riktlinje tydliggör vad värdeöverföringsmedel är, vem som har rätt att besluta om fördelning, bedömningsgrunder, villkor och kravställningar för mottagare av värdeöverföringsmedel.

Värdeöverföringsmedelens syfte är att främja integration och social sammanhållning i kommunen. De regleras av Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (AKBL).

Medlen kan nyttjas till följande ändamål:

- Främjande av integration och social sammanhållning
- Skapande av mötesplatser med tillhörande utrustning
- Ordna boendemöjligheter och insatser för grupper som kommunen har ett särskilt ansvar för
- Åtgärder som ökar variation och utbud av lägenheter i ett bostadsområde.

Beskrivning av värdeöverföringsmedlen

Värdeöverföringsmedlen kan användas för att finansiera verksamheter både inom Gävle kommunkoncern och ideell föreningsverksamhet. Utdelning av medlen prövas ensamt av kommunen, medlen saknar således ett öppet ansökningsupplägg.

---

¹ [Lag \(2010:879\) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag | Sveriges riksdag](#)

Samtliga beslut om fördelning av värdeöverföringsmedel fattas av kommunstyrelsen. Handläggning av inkomna handlingar sker löpande.

Beslut om fördelning har för avsikt att fattas en gång per kalenderår, under hösten. Vid ekonomiskt utrymme eller vid särskilda behov kan Gävle kommun fatta ytterligare beslut under kalenderåret.

Handläggning av inkomna handlingar sker löpande. Då värdeöverföringsmedlen inte har ett öppet ansökningsupplägg, kan handläggningstiden variera innan ett beslut om fördelning fattas.

Beslut om fördelning av värdeöverföringsmedel fattas för ett år i taget, men kan fattas för längre period under förutsättning att initiativet fortlöper enligt utsaga samt att kommunstyrelsen fortsätter att erhålla värdeöverföringsmedel från AB Gavlegårdarna.

Verksamhet som erhåller värdeöverföringsmedel får beslutet skickat via e-post. Den ideella föreningen rekviderar sina medel och den kommunala verksamheten kvitterar sin kostnad mot bokförd kostnad.

Verksamheten som mottar värdeöverföringsmedel är på begäran av Gävle kommun skyldig att tillhandahålla regelbunden redovisning (för ideella verksamheter inkluderar redovisningen även en budgetrapport).

Verksamheten åtar sig vid inlämning av finansieringsförslag att vid ett eventuellt beviljande av värdeöverföringsmedel följa denna riktlinje och nyttja medlen utifrån medlens lagrum, villkor, krav och beslut liksom att genom delrapporter rapportera hur medlen nyttjats.

Villkor för att erhålla värdeöverföringsmedel

För att en verksamhet (inom Gävle kommun eller i ideell förening) ska kunna erhålla värdeöverföringsmedel ska de först uppfylla lagrummet.

Därtill att:

- verksamheter och insatser ska vara förenliga med kommunallagen
- insatserna ska genomföras eller riktas till ett bostadsområde där AB Gavlegårdarna har ett större bestånd (ej ytterområden, omfattas av andra kommunala medel)
- insatserna ska kunna kopplas till något eller några av målen i Gävle kommuns Sociala hållbarhetsprogram²
- insatser eller aktiviteter som finansieras i huvudsak är avgiftsfria för deltagaren
- insatserna ska ha ett långsiktigt värdeskapande syfte för stadsdelen eller stadsdelarna insatserna riktar sig till
- sökta medel står i skäligen proportion till arbetets ambition
- verksamheten eller insatserna får inte ha genomförts/påbörjats innan verksamheten erhållit värdeöverföringsmedel

² [Socialt hållbarhetsprogram – Gävle kommun](#)

- beskrivningen av idén/projektet/verksamhetsutvecklingen ska vara skriven så att den kan ligga till grund för bedömning och beslut. Den bör vara så konkret som möjligt vad gäller syfte, planerat genomförande och förväntat resultat
- insatserna ska vara av allmänt intresse och ha som utgångspunkt att vara öppen för alla att delta i, det vill säga inte en aktivitet för den enskilda föreningen eller föreningens medlemmar
- föreningen är uppbyggd enligt demokratiska principer (främjar integration och mångfald, låter jämställdhet genomsyra såväl organisation som verksamhet och motverkar diskriminering).

Verksamheter (kommunala och ideella) kan inte få stöd för aktiviteter som syftar till att sprida partipolitiska och religiösa budskap. Bidrag ges inte till en verksamhet om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten:

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i punkt 1 eller 2 eller demokratiska grundvärderingar.

Informationsskyldighet

Om den finansierade verksamheten uppfattar att deras insats fått förändrade förutsättningar ska Gävle kommun kontaktas.

Verksamheten ska snarast kontakta Gävle kommun:

- om förutsättningarna förändras för att bedriva projektet/arbetet. Det kan till exempel gälla förändringar inom eller för målgruppen, att nyckelperson inom projektet slutar eller om föreningen befinner sig på obestånd
- vid förändringar i förhållanden som legat till grund för beslutet
- om verksamheten bedömer att budgeten behöver revideras
- om den enskilda verksamheten bedömer att skillnaden mellan sökt och beviljat stöd påverkar verksamhetens förutsättningar och genomförande så pass negativt så den inte är möjlig att genomföras.
- om verksamheten på förekommen anledning har för avsikt att förändra sitt upplägg eller nyttja medel på alternativt sätt.

Rapportering och kontroll av fördelade värdeöverföringsmedel

Föreningar/ideella verksamheter som beviljas finansiering rekviderar medel vid tre tillfällen under året i anslutning till gällande års rapporteringstillfälle.³

De kommunala verksamheter som mottar medel kvitterar utgifter mot bokförd kostnad månadsvis, utifrån en blankett som tillhandahålls via respektive sektors ekonomer. Den kommunala rapporten särskiljer sig från den ideella föreningens rapport då den

³ Undantag kan göras om kostnader inte sker löpande under året utan kommer som en större kostnad vid en viss tidsperiod under året eller är lägre än 120 000kr.

inte innefattar en budgetrapportering. Ekonomisk uppföljning av fördelade värdeöverföringsmedel görs direkt i Gävle kommuns ekonomisystem.

Gävle kommun har rätt att kontrollera samt att utöva tillsyn av beviljade värdeöverföringsmedel.

Verksamheter som mottar värdeöverföringsmedel behöver på begäran av Gävle kommun regelbundet rapportera om sina insatser:

- Föreningar/ideella verksamheter rapporterar tertialt (var fjärde månad) om det inte finns särskilda skäl, till exempel att verksamheten endast sker under en begränsad tidsperiod.
- Kommunala verksamheter rapporterar halvårsvis.

Detta görs digitalt och rapporteringen innefattar frågor om verksamhetens nuläge, utvecklingsgång, erfarenheter och budgetrapportering (för verksamheter som rekvirerar medel).

Den ideella verksamheten ska kunna särredovisa den verksamhet som bidraget avser. Verksamheten ska redovisas mot den budget som godkänts av Gävle kommun och eventuella avvikelser ska anges och kommenteras. Budgetrapporten ska vara balanserad och i svenska kronor. Det betyder att "*Summa totala intäkter*" från inlämnat finansieringsförslag och "*Summa kostnader*" i rapporteringen ska vara lika stora. Har verksamheten beviljats 100 kronor ska verksamheten rapportera hur dessa 100 kronor nyttjas.

Komplettering vid behov

Vid behov kan Gävle kommun begära kompletterande underlag. Då kan verksamheten behöva inkomma med underlag så som kvitton, fakturakopior, underlag för personalkostnader eller annat som styrker redovisningen. Alternativt vidare beskriva sitt arbete mer i detalj.

Ej godkänd rapport

I det fall där rapporten inte godkänns genomförs en uppföljning och vid behov en fördjupad granskning. En ej godkänd rapport kan medföra krav på återbetalning.

Återbetalning

Gävle kommun kan hålla inne, stoppa eller återkräva värdeöverföringsmedel om en situation som uppges nedan uppstår:

- verksamheten följer inte riktlinjen för värdeöverföringsmedlen som inkluderar kriterier för bidragsutdelning
- verksamheten har lämnat felaktiga, vilseledande eller bristfälliga uppgifter i sitt finansieringsförslag eller redovisning

- beslutet är felaktigt på grund av att det har tillkommit nya motstridiga uppgifter/omständigheter eller att annan bidragsgivare finansierar samma ändamål
- verksamheten inte genomför planerad verksamhet som legat till grund för beslutet om stödet eller om projektet avsevärt ändrat inriktning utan ett godkännande av Gävle kommun
- den ideella verksamheten inte följer de lagar och föreskrifter som omfattas av denna riktlinje.

Gävle kommun kan som alternativ till återbetalning i stället dra av aktuellt belopp på kommande utbetalning.

Har verksamheten inte nyttjat hela beloppet ska enskilt beslut fattas av Gävle kommun gällande huruvida verksamheten kan nyttja dessa under nästkommande år eller ifall onyttjat belopp ska betalas tillbaka.

Om verksamheten som mottar medel försummar sin skyldighet att lämna verksamhetsrapport, ekonomisk redovisning eller slutrapport kan Gävle kommun besluta att hela eller delar av bidraget ska återbetalas. Beslut om återbetalning fattas av kommunstyrelsen.

Vid misstanke om oegentligheter

Om Gävle kommun misstänker att en organisation, dess företrädare eller anställda i de finansierade insatserna handlar i strid med värdeöverföringens tillämpliga lagar eller villkor, gör Gävle kommun en fördjupad granskning.

En fördjupad granskning kan innebära att Gävle kommun begär in underlag eller genomför kontroller på organisations- och/eller personnivå.

I de fall där Gävle kommun misstänker brott ska en polisanmälan göras.

Övrig information

På Gävle kommuns webbplats www.gavle.se återfinns information om värdeöverföringsmedlen, dess lagrum och syfte samt hur en verksamhet ska göra för att potentiellt kunna bli finansierad. Här återfinns också information om vilka verksamheter som har beviljats värdeöverföringsmedel för respektive kalenderår samt vilka insatser finansieringsbesluten gäller för.